

2.2.4 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Seuraavassa on kuvattu toiminnallisesti keskeinen sivistystoimen tuottamista palveluista vuonna 2023 sekä niitä kuvaavaa tilastotietoa.

Kärkölän kunta tuotti itse sivistystoimen palvelut lukuun ottamatta perusopetuksen vaativan luokkamuotoisen erityisopetuksen palveluja, oppilashuollon esimies-, kuraattori- ja koulupsykologipalveluja, varhaiskasvatuksen viikonloppuisin ja arkipyhinä tuottamia vuorohoidon palveluja sekä kirjastotoimen johdon ja kirjaston aineistokannan käsittelyyn liittyviä palveluja, jotka se osti naapurikunnilta.

Sivistystoimen palveluilla tuettiin ja annettiin laaja-alaista ja monipuolista hoitoa, kasvatusta ja opetusta lapsille ja nuorille. Lisäksi tarjottiin hyvinvointipalveluja kuntalaisille sekä luotiin edellytyksiä sosiaaliselle kasvulle ja yhteistyössä toimimiselle. Sivistystoimen palvelut huolehtivat laadukkaasti varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, muiden kasvatus- ja opetuspalveluiden sekä hyvinvointipalvelujen järjestämisestä lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

0-6-vuotiaiden ikäluokan vähenemä TP 2022 - TP 2023 oli 9 lasta eli 4,7 %, mutta se ei ole vaikuttanut päivähoidon tarpeeseen, eikä päiväkotihoitopaikan nettokustannuksiin tarkasteluvälillä. Perusopetuksen lapsimäärän vähenemä TP 2022 - TP 2023 oli 9 oppilasta eli 2,4 %.

Valtuustotason sitovien tavoitteiden toteutuminen 2023

Strategiaohjaus	Toiminnallinen tavoite	Mittari	Vastuu
<p>Laadukkaat palvelut</p> 	<p>Jokainen päättötodistusikäluokkaan kuuluva nuori saavuttaa peruskoulun päättötodistuksen</p> <p>Laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän oppilashuollon, varhainen ja riittävä oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus</p> <p>Toteuma 31.12.2023:</p> <p>Poikkeama on 2,5 % huolimatta edellä mainituista palveluista ja tukitoimista. Niitä jatketaan lukuvuonna 2023-2024 tavoitteen saavuttamiseksi.</p>	<p>Päättötodistuksen saaneiden määrä verrattuna päättötodistusikäluokkaan kuuluvien nuorten määrä (100 %)</p> <p>Taso 1. 100 %</p> <p>Taso 2. ≤95 %</p> <p>Taso 3. <90 %</p>	<p>Rehtori, Sivistysjohtaja</p>
<p>Terveys- ja turvallisuus</p> 	<p>Koulukiusaamista ennaltaehkäisevien toimien tehostaminen siten, että kiusaamisen määrä vähenee lukuvuoden 2021-2022 tasosta</p> <p>Kaveritaitojen vahvistaminen, oppilaiden osallisuuden vahvistaminen, kodin ja koulun välisen yhteistyö ja vuorovaikutuksen vahvistaminen, KivaKoulu – toimintamallin systemaattinen vahvistaminen sekä laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän oppilashuollon.</p> <p>Toteuma 31.12.2023:</p> <p>Todetaan, että Kiva Koulu-oppilaskyselyn tuloksien perusteella koulukiusaamisen määrä ei vähentynyt lukuvuonna 2022-2023 (18,8 %) lukuvuoden 2021-2022 (11,4 %) tasosta. Huomioitavaa, että KivaKoulu-oppilaskyselyyn</p>	<p>KivaKoulu-tilannekartoituksen tulokset, Mitä kuuluu? -kyselyn tulokset, lapsiparlamentin valiokuntien jäsenten kuuleminen sekä kodin ja koulun välisen yhteistyön toteuma</p> <p>Taso 1. 100 %</p> <p>Taso 2. ≤95 %</p> <p>Taso 3. <90 %</p>	<p>Rehtori, Sivistysjohtaja</p>

	<p>vastasivat onnistuneesti vain vuosiluokkien 3-5 oppilaat (noin 35 % koulun oppilaista) johtuen tietoteknisistä ja ohjauksellisista haasteista. Koulukohtaisen keskiarvon vertailtavuutta aiempien vuosien vastaaviin keskiarvoihin heikentää merkittävästi vastausten ja vastanneiden ikäluokkien vähäinen määrä.</p> <p>Kouluterveyskyselyssä vuosiluokkien 4-5 oppilaista 10,5 % (koko maa 8,6 %) vastasi tulleen koulukiusatuksi vähintään kerran viikossa. Vuonna 2021 vastaava luku oli 16,9. Vuosiluokkien 8-9 oppilaista 15,8 % (koko maa 7,9 %) vastasi tulleen koulukiusatuksi vähintään kerran viikossa. Vuonna 2021 vastaava luku oli 6,9.</p> <p>Todetaan, että KivaKoulun toimenpiteisiin ja toimintaperiaatteisiin sitoutumista tulee jatkaa päämäärätietoisesti ja systemaattisesti koulukiusaamisen ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.</p>		
<p>Terveys- ja turvallisuus</p> 	<p>Syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja ohjaaminen palvelujen piiriin</p> <p>Laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalvelujen tuottaminen sisältäen riittävän oppilashuollon, syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja tukeminen, erityisryhmien huomiointi, etsivän nuorityön ja nuorten työpajan jatkuvuuden turvaaminen sekä matalankynnyksen palvelujen kehittäminen ja tunnetuksi tekeminen</p> <p>Toteuma 31.12.2023:</p>	<p>Toimenpiteillä saavutettavien lukumäärä sekä toteutuneiden toimenpiteiden määrä.</p> <p>Taso 1. 100 %</p> <p>Taso 2. ≤95 %</p> <p></p> <p>Taso 3. <90 %</p>	<p>Sivistysjohtaja, Rehtori</p>

	<p>Voidaan todeta, että syrjäytymisvaarassa olevia kaikenikäisiä lapsia ja nuoria on tavoitettu hyvin kasvatus- ja opetus- sekä hyvinvointipalveluissa sekä perusopetuksen jälkeen etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajan palvelujen ansiosta. Lisäksi kunta on edistänyt nuorten perusopetuksen jälkeistä kouluttautumista toteuttamalla oppivelvollisuuslain edellyttämää asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuuta. Tavoitteen saavuttamista tulee osaltaan edistämään tehtävässään 15.9. aloittava perheohjaaja.</p>		
--	---	--	--

<p>Terveys- ja turvallisuus</p> <p></p>	<p>Terveellisten elintapojen ja mielen hyvinvoinnin edistäminen</p> <p>Terveellisten elintapojen, ravitsemusterveyden ja mielen hyvinvoinnin edistäminen, erityisryhmien huomiointi, päihteiden käytön ja siitä aiheutuvien haittojen ennaltaehkäiseminen, varhainen puuttuminen ja puheeksiotto, liikuntaneuvonnan saavutettavuuden parantaminen sekä viestinnän tehostaminen</p> <p>Toteuma 31.12.2023:</p> <p>Voidaan todeta, että eri-ikäisiä kuntalaisia on tavoitettu onnistuneesti kaikissa palvelumuodoissa terveellisten elintapojen ja mielen hyvinvoinnin edistämiseksi lapsista ikäihmisiin.</p>	<p>Toimenpiteillä saavutettavien lukumäärä sekä toteutuneiden toimenpiteiden määrä.</p> <p>Taso 1. 100 %</p> <p>Taso 2. ≤95 %</p> <p>Taso 3. <90 %</p>	<p>Sivistysjohtaja, Palveluohjaaja, Rehtori</p>
--	--	---	---

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 2023

Jäsen	Läsnä	Varajäsen
Eero Lepola, pj.	9/11	
Kauko Issakainen	4/12	
Nana Kirkkomäki	9/12	
Timo Naapuri	10/12	Jussi Seppälä 1/12
Santeri Nousjoki, vpj.	10/12	
Maiju Rantanen	9/12	Tiina Malm 3/12
Leena Reiman	10/12	Tuija Pelli 1/12
Ari Wahlberg	10/12	
Milla Veck	0/12	Anne Tuomaila-Lähteenmäki 12/12
Petri Käkönen, esittelijä	12/1 2	
Minna Vähä-Pietilä, Pöytäkirjanpitäjä	12/1 2	

Sivistystoimen ja hyvinvointityön hallinto

Toimialan hallinto mahdollisti ja tuki sivistystoimen palveluiden tuottamista. Yleishyödyllisten yhdistysten avustaminen oli osa sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtävää. Avustusmääräraha 21 000 euroa sisältyy sivistystoimen hallinnon kustannuksiin.

Sivistystoimen hallinto	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	0	480	0	480	0	480	0,0
Toimintamenot	-215 066	-239 860	0	-239 860	-252 609	12 749	105,3
Toimintakate	-215 066	-239 380	0	-239 380	-252 609	13 229	105,5
Tilikauden tulos	-215 066	-239 380	0	-239 380	-252 609	13 229	105,5

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen tehtäväalueeseen kuului varhaiskasvatus ja varhaiserityiskasvatus päiväkodissa, esiopetuksessa ja perhepäivähoidossa. Lisäksi tehtäväalueeseen kuului yksityisen hoidon tuki ja sen kunnallinen lisä ja lasten kotihoidon tuki sekä varhaiskasvatuksen hallinto. Varhaiskasvatuksen viikonloppuisin ja arkipyhinä tuotetut vuorohoidon palvelut toteutettiin ostopalveluna Hollolan kunnan toteuttamina.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä oli tarjota lapsiperheille turvallinen hoitomuoto ja näin mahdollistaa perheiden kasvatustyön tukeminen, vanhempien työssä käyminen ja opiskelu ja edistää lapsen tervettä kasvua, kehitystä ja oppimista. Tällä tavalla tuettiin perheitä heidän toivomallaan tavalla ja edistettiin lasten ja perheiden hyvinvointia kunnan strategian ja hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatus teki myös matalankynnyksen palveluohjausta, mikäli lapsen etu ja perheen tilanne sitä vaati. Syksyllä 2023 kunnassa aloitti määräaikainen perheohjaaja, joka toteutti ja kehitti avointa varhaiskasvatusta. Työmuodot tavoittivat sellaisia perheitä, joilla ei ollut varsinaista varhaiskasvatuksen tarvetta, mutta tukiverkko ja kohtaamiset muiden perheiden kanssa olivat vähäisiä.

Varhaiskasvatus on lapsen ja perheen tarpeet huomioon ottavaa tavoitteellista toimintaa, jota toteutetaan kehitykselle ja oppimiselle suotuisassa, turvallisessa ja terveellisessä toimintaympäristössä. Se perustuu varhaiskasvatukseen lakiin ja -asetukseen sekä kasvatusyhteistyöhön ja yhteisölliseen toimintaan.

Esiopetuksen tehtävänä oli osana varhaiskasvatusta edistää lasten oppimisedellytyksien kehittymistä ja tarjota esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta sitä tarvitseville. Esiopetus järjestettiin Kärkölän Yhtenäiskoulun Keltasiivessä.

Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2021	TP 2022	TP2023
0 - 6 v:n ikäluokka yht. 31.12	188	192	183
Joista kunnan tuottamassa päiväkotihoidossa	103	108	109
Joista kunnan tuottamassa perhepäivähoidossa	7	6	8
Joista kunnan tukemassa yksityisessä päivähoitossa	10	8	9

Lapsia esiopetuksessa	40	34	30
Kotihoidon tuki			
Tuen saajia, keskimäärin / vuosi	39	37	34
Lapsia tuen piirissä, keskimäärin / vuosi	52	47	43
Kotihoidon tuki/tuensaaja / vuosi	4 396	4 526	4 547
Hoitopaikan hinta (netto) / vuosi			
Päiväkoti	14 789	14 482	16 437
Perhepäivähoito	9 712	12 283	11 104
Yksityinen päivähoido	5 718	6 773	6 877
Käyttömenot (brutto) € /esikouluoppilas	5 022	6 884	9 753
Hoitopäivän hinta (netto)			
Päiväkoti	97,02	98,24	98,35
Perhepäivähoito	66,14	68,69	99,78

Varhaiskasvatus	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	111 638	130 000	0	130 000	62 702	67 298	48,2
Toimintamenot	-2 045 884	-2 273 903	0	-2 273 903	-2 162 199	-111 704	95,1
Toimintakate	-1 934 246	-2 143 903	0	-2 143 903	-2 099 497	-44 406	97,9
Tilikauden tulos	-1 934 246	-2 143 903	0	-2 143 903	-2 099 497	-44 406	97,9

Perusopetuspalvelut

Kärkölän kunta tuotti itse perusopetuspalvelut lukuun ottamatta vaativan luokkamutoisen erityisopetuksen palveluja, jotka se osti naapurikunnilta sekä opiskeluhoollon palveluja, jotka tuotti Päijät-Hämeen hyvinvointialue. Vuosiluokkien 1–4 opetus järjestettiin Keltasiivessä. Vuosiluokan 5 opetus järjestettiin pääosin liikuntahallin luokkatiloissa. Vuosiluokkien 6–9 opetus järjestettiin Punasiivessä.

Perusopetuksen tavoitteiden mukaisesti opetus- ja kasvatustehtävällä pyrittiin edistämään oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä ohjattiin heitä omaksumaan elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksella pyrittiin edistämään sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetuksen tavoitteena oli lisäksi turvata riittävä koulutuksellinen yhdenvertaisuus.

Palvelu sisälsi perusopetuksen sekä opiskeluhoollon. Oppilaista 30 % oli koulun tukitoimena toteutettavan tehostetun tai erityisen tuen piirissä.

Perusopetuspalvelut	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Lapsia perusopetuksessa	374	380	371

Lapsia koululaisten iltapäivätoiminnassa	18	14	15
Käyttömenot (brutto) / 1000 € (sis. ip-toim.)	4 125	4 320	4186
Käyttömenot (brutto) € / oppilas (sis. ip-toim:)	11 029	11 077	11283
Kotikuntakorvauksen perusosa €/oppilas	7 113	7 452	7437
Tuntikehys / oppilas, yhtenäiskoulu	1,82	1,84	1,80

Perusopetus	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	265 442	158 000	0	158 000	204 669	-46 669	129,5
Toimintamenot	-4 776 049	-4 757 900	-41 500	-4 799 400	-4 790 666	-8 734	99,8
Toimintakate	-4 510 607	-4 599 900	-41 500	-4 641 400	-4 585 996	-55 404	98,8
Poistot	-60 809	-110 810	0	-110 810	-60 809	-50 001	54,9
Tilikauden tulos	-4 571 416	-4 710 710	-41 500	-4 752 210	-4 646 805	-105 405	97,8

Muut opetuspalvelut

Palvelu loi edellytykset kuntalaisten osallistumiselle vapaan sivistystyön palveluihin. Palvelu sisälsi ostopalvelujen ja kuntaosuuksien korvaukset Lahden kaupungin hallinnoimalle Wellamo-opistolle ja Päijät-Hämeen kesäyliopistoyhdistys ry:n ylläpitämälle Päijät-Hämeen kesäyliopistolle sekä musiikkiopetusta järjestäville tahoille (Concis Lahden konservatorio ja Riihimäen musiikkiopisto) maksettavat korvaukset.

Wellamo-opiston opetustunnit	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Musiikki	339	262	210
Kuvataide ja muotoilu	150	240	246
Kuvataiteen ja käsityön muu op.	0	0	0
Näyttämö- ja sanataide	0	0	0
Käsityöt	140	210	188
Kielet	104	104	78
Tietotekniikka	0	34	16
Liikunta, tanssi ja terveys		564	562
Taiteen perusopetus	359,95	361	255
Historia, yhteiskunta, psykologia	0	0	0
Muut	0	38	0
Harrastamisen Suomen malli	35,91	65	43
Yhteensä	1 721,44	1 878	1598

Muu opetustoimi	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Wellamo-opisto, opetustunteja	1 721,44	1 878	1598
Musiikki, oppilaita Lahden	3	6,5	7

Muut kasvatus- ja opetuspalvelut	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0	0,0
Toimintamenot	-41 668	-35 800	0	-35 800	-27 267	-8 533	76,2
Toimintakate	-41 668	-35 800	0	-35 800	-27 267	-8 533	76,2
Tilikauden tulos	-41 668	-35 800	0	-35 800	-27 267	-8 533	76,2

Kasvatus ja opetus yhteensä	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	377 080	288 000	0	288 000	267 372	20 628	92,8
Toimintamenot	-6 863 600	-7 067 603	-41 500	-7 109 103	-6 980 131	-128 972	98,2
Toimintakate	-6 486 521	-6 779 603	-41 500	-6 821 103	-6 712 760	-108 343	98,4
Poistot	-60 809	-110 810	0	-110 810	-60 809	-50 001	54,9
Tilikauden tulos	-6 547 330	-6 890 413	-41 500	-6 931 913	-6 773 569	-158 344	97,7

Kirjastopalvelut

Kirjaston tehtävä oli vastata ensisijaisesti kärköläläisten tiedon, itsensä kehittämisen ja virkistymisen tarpeisiin kehittämällä kirjastoa monipuolisena ja kaikkien tavoitettavissa olevana palveluverkostona. Palvelut tuotettiin yhdessä Hollolan kunnan kanssa.

Hollolan kirjaston osana Kärkölän kirjasto oli mukana seudullisen kirjastoyhteistyön kehittämisessä. Tähän liittyy myös työyhteisön osaaminen, uudistuminen ja koulutus. Palvelujen kustannustehokkuus nähtiin osana talouden ja resurssien hallintaa. Kärkölän kirjasto vastasi tavoitteidensa mukaisesti ensisijaisesti kärköläläisten tiedon, itsensä kehittämisen ja virkistymisen tarpeisiin kehittämällä kirjastoa monipuolisena ja kaikkien tavoitettavissa olevana palveluverkostona.

Kärkölä osti kirjastotoimen johdon ja kirjaston aineistokannan käsittelyyn liittyvät palvelut Hollolalta. Kärkölän kirjasto kuului Päijät-Hämeen Lastukirjastoihin.

Kirjastotoimi:	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Lainausten määrä	38 673	33 627	37 832
Kävijöiden määrä	8 690	8 643	12 909
Lainan hinta, euroa	5,40	6,35	5,17
Kirjaston normaali aukioloaika	29	34	34
Henkilöstön määrä	1,43	1,65	1,65

Lainausten määrä lisääntyi 12,5 prosenttia ja kävijöiden määrä 49,4 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna.

Kirjastopalvelut	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	1 871	2 000	0	2 000	2 871	-871	143,6
Toimintamenot	-215 502	-204 368	0	-204 368	-198 645	-5 723	97,2
Toimintakate	-213 631	-202 368	0	-202 368	-195 774	-6 594	96,7
Tilikauden tulos	-213 631	-202 368	0	-202 368	-195 774	-6 594	96,7

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut tuki kunnassa harjoitettavaa kulttuuritoimintaa, vaali kotiseutuperinnettä ja järjesti kulttuuritapahtumia yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Huovilan puistolla oli edelleen merkittävä asema Kärkölän kulttuuripalveluissa ja matkailukohteena. Puistossa järjestettiin kesäkausien aikana suunnitellut tapahtumat ja toiminnot Huovila-toimikunnan laatiman suunnitelman mukaisesti. Keskeisinä tapahtumina olivat Kärkölä-päivä, Hauska maalauspäivä sekä Valon ja musiikin ilta. Ladossa toteutettu polkupyöränäyttely saavutti runsaan suosion. Kokonaisuudessa puiston kävijämäärä oli edellisen vuoden

tasolla. Aluelippuja myytiin 1 264 kappaletta (vuonna 2022 määrä oli 1 378) ja kausilippuja 100 kappaletta (vuonna 2022 määrä oli 87). Opastettuja puistokierroksia ei toteutettu.

Kunta osallistui Kärkölen kappeliseurakunnan ja järjestöjen kanssa yhteistyössä paikallisesti perinteeksi muodostuneiden kansallisten juhlapäivien tilaisuuksien järjestämiseen vuonna 2023. Niitä olivat kansallinen veteraanipäivä, kaatuneiden muistopäivä, adventtikävely, itsenäisyyspäivä ja jouluaaton messu/hartaus.

Kulttuuripalvelut	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	23 899	18 000	0	18 000	23 161	-5 161	128,7
Toimintamenot	-66 563	-55 650	0	-55 650	-69 561	13 911	125,0
Toimintakate	-42 664	-37 650	0	-37 650	-46 400	8 750	123,2
Tilikauden tulos	-42 664	-37 650	0	-37 650	-46 400	8 750	123,2

Nuorisopalvelut

Nuorisotyöllä tarkoitetaan nuorten kasvun, itsenäisyyden ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa sekä kaikkea sitä työtä, jolla parannetaan nuorten elinoloja ja luodaan edellytyksiä nuorisotoiminnalle. Toiminnan painopiste oli ennaltaehkäisevässä työssä yhteistoiminnassa erityisesti perusopetuspalvelujen sekä muiden hallintokuntien, viranomaisten ja kolmannen sektorin kanssa. Nuorisopalveluina tuotettiin keskeisesti avointa nuorisotalotoimintaa Järvelän Nuokulla. Nuokulla järjestettiin toimintaa 9–20-vuotiaille lapsille ja nuorille. Kesällä 2023 toteutettiin kaksi päiväleiriä 7–12-vuotiaille.

Nuorisotyön toimijat jalkautuivat nuorten pariin, nuorten suosimille paikoille mm. vappuna ja koulunpäättäjien yhteydessä.

Nuorisotyön resurssia kohdennettiin yhä enenevässä määrin myös Yhtenäiskoulun arkeen koulunuorisotyön kautta. Koulunuorisotyöntekijän työtehtäviin kuuluu muun muassa yhteisöllisyyden kasvattaminen, kiusaamisen ehkäiseminen ja kouluviihtyvyyden parantaminen sekä yhteistyö kodin ja koulun välillä.

Nuorisotyö vahvisti myös nuorten osallisuutta erityisesti heitä itseään koskevassa päätöksenteossa. Kärkölässä nuorisovaltuusto on toiminut vuodesta 2005 lähtien. Nuorisovaltuutetuilla oli kolme paikkaa läsnäolo- ja puheoikeuksin kunnanvaltuuston kokouksissa. Alueellisessa nuorisovaltuustossa on myös edustaja Kärkölästä. Nuorisovaltuusto järjestää nuorille toimintaa itsenäisesti ja on mukana nuorisopalveluiden ja muiden yhteistyötahojen kanssa monissa tapahtumissa.

Etsivän nuorisotyön avulla pyrittiin tavoittamaan syrjäytymisuhan alaiset nuoret ja auttamaan heidät sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistettiin heidän kasvuaan, itsenäistymistään,

osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille.

Etsivän nuorisotyön ensisijaisena kohderyhmänä ovat 15–29 -vuotiaat ilman työ- tai opiskelupaikkaa olevat kärköläläiset nuoret sekä nuoret, joilla on haasteita arjenhallinnassa ja arkisten asioiden hoitamisessa ja jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut.

Koronaepidemian vaikutukset näkyivät etsivässä nuorisotyössä edelleen vuonna 2023 muun muassa viranomaisohjausten määrän vähenemisenä ja haasteina nuorten tavoittamisessa.

Kärkölän kunnan nuorten työpaja aloitti toimintansa vuonna 2019. Se siirtyi 1.8.2022 alkaen sivistystoimen alaisuuteen osaksi kunnan nuorisopalveluita. Nuorten työpajan toimintamalli oli muutoksessa vuoden 2022 aikana kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden siirtyessä hyvinvointialueen työpajalle 1.1.2023 mennessä. Uusi toimintamalli otettiin portaittain käyttöön vanhan mallin rinnalla loppuvuodesta 2022. 1.1.2023 alkaen Kärkölän nuorten työpaja on tuottanut koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville alle 29-vuotiaille kärköläläisille nuorille työelämä- ja valmennuspalveluita työkokeilusopimuksilla sekä pajan omalla sopimuksella.

Pajajakson aikana nuori saa tietoa opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista sekä ohjausta oman jatkosuunnitelman tekemiseen ja toteuttamiseen sekä tarvittaessa tukea ammatillisten opintojen suorittamiseen ja arjen hallintaan. Pajajakson sisältö suunnitellaan aina nuoren tarpeiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Nuorisopalvelut	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Nuorisotyön piiriin kuuluvien ikäluokka (0 - 28 vuotiaat)	1 036	1 002	946
Ohjatussa toiminnassa kirjattujen käyntien määrä	3 560	5 857	6259
Suunnitelmallisesti kohdattujen nuorten lukumäärä	1 985	1 437	1244
Menot (brutto) € / 0 - 28 vuotias	141,70	159,10	171,50
Nuokun aukioloaika (tuntia / vko)	21	21	21
Vakituisen, kokoaikaisen henkilöstön määrä	2	2	2
Etsivä nuorisotyö, HTV	1,46	1,5	1,5
Valtionavustus etsivään nuorisotyöhön	45 000	45 000	45 000
Kunnassa asuvat 15 - 29 -vuotiaat	528	502	489
Etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret	55	47	38
NEET-nuorten määrä % ikäluokasta (arvio)	6,4–10,6	4,7-7,9	
Tavoitetut nuoret % ikäluokasta	10,4	9,4	7,8

Uudet asiakkuudet	44	22	22
Eteenpäin ohjattuja nuoria	44	30	25
Asiakkuudessa nuoria 31.12.	18	12	13
Nuorten työpaja, HTV		2	1,1
Valtionavustus nuorten työpajatoimintaan		35 000	40 000
Valmentautujien määrä työpajalla/hankekausi		13	18

Nuorisopalvelut	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	62 620	92 500	0	92 500	87 487	5 013	94,6
Toimintamenot	-228 670	-306 350	0	-306 350	-279 350	-27 000	91,2
Toimintakate	-166 050	-213 850	0	-213 850	-191 862	-21 988	89,7
Tilikauden tulos	-166 050	-213 850	0	-213 850	-191 862	-21 988	89,7

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen tehtävänä oli luoda edellytyksiä kansalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kolmannen sektorin toimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Seurojen tehtävänä oli lähinnä lasten ja nuorten liikunnan sekä aikuisten kuntoliikunnan ja kilpaurheilun järjestäminen. Kunnan tehtävänä oli vastata matalankynnyksen terveystoiminnasta ja kannustamisesta liikunnalliseen elämäntapaan.

Aikuisliikuntahankkeeseen liittyen järjestettiin liikuntaneuvontaa, johon asiakkaat ohjautuivat pääsääntöisesti omatoimisesti. Liikuntaryhminä tarjolla olivat koko perheen pallokerho, kuntomix ja aikuisten uintitekniikkakurssit (2) sekä senioreille tuolijumppaa ja vesijumppaa. Henkilökunnalle pidimme taukojumppaa joka torstai. Lisäksi fysioterapian jatkoryhmän toimintaa toteutettiin Nerolan kuntosalilla.

Lapsille järjestettiin uimakouluja (2). Talvilomaviikoilla lapsille järjestettiin Wibit-rata uimahallissa yhteistyössä vanhempainyhdistyksen kanssa. Päiväkoti-ikäisille pidettiin jumppaa ja koululaisille uintia Suomen Harrastamisen mallin mukaan. Lasten ja nuorten samanaikaisohjausta toteutettiin koulun opettajien kanssa koululaisten liikuntatunneilla sekä koululaisten uimaopetuksissa. Lisäksi nuorten kesäleirit (2).

Kevään aikana osallistuttiin koulun hyvinvointipäivään. Kesällä kuntalaisia aktivoitiin postilaatikkopyöräilyllä ja kävelykilometrihaasteella. Syksyllä järjestettiin Koskisen ja kunnan työntekijöille

liikuntatuokioita ja järjestettiin kyläjumppia Järvelässä, Kirkonkylässä, Lappilassa ja Marttilassa sekä järjestettiin uimahallissa lämminvesipäivä ja kynttiläuinti. Senioreiden leirit ja retket. Lisäksi lasten oikeuksien viikolla koko perheen tapahtuma

Uimahallissa oli vuoden aikana yhteensä 20 505 käyntikertaa (vuonna 2022 oli 17 306 käyntikertaa).

Liikuntaneuvonnassa asiakkaita oli 10. Kevään ja kesän aikana ryhmiin osallistumisista muodostui yhteensä 1821 käyntikertaa. Syksyn aikana ryhmiin osallistumisista muodostui yhteensä 1084 käyntikertaa. Kevään ja syksyn tapahtumiin osallistui yhteensä 671 asiakasta.

Liikuntapalvelut	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	73 224	115 800	0	115 800	93 904	21 896	81,1
Toimintamenot	-892 371	-919 910	0	-919 910	-872 371	-47 539	94,8
Toimintakate	-819 147	-804 110	0	-804 110	-778 467	-25 643	96,8
Poistot	-8 346	-8 350	0	-8 350	-20 294	11 944	243,0
Tilikauden tulos	-827 493	-812 460	0	-812 460	-798 762	-13 698	98,3

Hyvinvointipalvelut yhteensä	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	161 614	228 300	0	228 300	207 423	20 877	90,9
Toimintamenot	-1 403 106	-1 486 278	0	-1 486 278	-1 419 927	-66 351	95,5
Toimintakate	-1 241 492	-1 257 978	0	-1 257 978	-1 212 503	-45 475	96,4
Poistot	-8 346	-8 350	0	-8 350	-20 294	11 944	243,0
Tilikauden tulos	-1 249 838	-1 266 328	0	-1 266 328	-1 232 798	-33 530	97,4

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta yhteensä	TP 2022	TA 2023	TA muut.	TA yht.	TP 2023	TA-tot.	Tot. %
Toimintatulot	538 694	516 780	0	516 780	474 795	41 985	91,9
Toimintamenot	-8 481 772	-8 793 741	-41 500	-8 835 241	-8 652 667	-182 574	97,9
Toimintakate	-7 943 079	-8 276 961	-41 500	-8 318 461	-8 177 872	-140 589	98,3
Poistot	-69 156	-119 160	0	-119 160	-81 104	-38 056	68,1
Tilikauden tulos	-8 012 234	-8 396 121	-41 500	-8 437 621	-8 258 975	-178 646	97,9